

Berekende decibellen en echte klachten

NRC 26-11-2010

Waar winden dorpingen zich over op? In Wijchen klagen bewoners over de herrie van de snelweg. Vallend water tegen lawaai.

Door ARJEN SCHREUDER

Je moet hard praten om een gesprek met Martien en Willemien Lamers op gang te houden. Op het erf van hun boerderij klinkt een aanhoudend gedreun van de snelweg. Martien Lamers: „Wij zijn eraan gewend. Ik ben hier geboren en woon hier al meer dan vijftig jaar. Maar vooral vreemden die hier op bezoek komen, valt het op. Wat een herrie, zeggen ze.” Willemien Lamers: „Vooral als het regent, hoor je het lawaai goed. Wij hebben dubbel glas en rolluiken geplaatst.”

De boerderij in het Gelderse dorp Niftrik ligt op ruim honderd meter afstand van de A50, de snelweg tussen Eindhoven en Apeldoorn waarvan het eerste gedeelte begin jaren zeventig werd aangelegd. Twintig jaar geleden kwamen er geluidschermen. Die voldoen nu niet meer. „Ze hebben een fractie van het absorptievermogen van moderne schermen”, zegt wethouder Marcel Thijsen van de gemeente Wijchen, waar Niftrik onder valt. „Terwijl het verkeer enorm is toegenomen.”

Wijchen heeft met drie andere gemeenten langs de snelweg onderzoek laten uitvoeren naar de geluidsoverlast. Thijsen: „Wij krijgen steeds meer klachten. Doe er eens iets aan, zeggen de mensen. Daarom hebben wij een onafhankelijk onderzoek ingesteld. Daaruit blijkt dat de klagers gelijk hebben.”

In het onderzoek is op diverse punten de hoogte van de geluidbelasting gemeten. Daaruit blijkt volgens de deelnemende gemeenten Oss, Landerd, Bernheze en Wijchen dat veel méér omwon-

Het dorp Niftrik met Rijksweg 50 erachter. Foto Walter Herfst

den last hebben van lawaai dan Rijkswaterstaat altijd heeft verondersteld. Veel mensen worden blootgesteld aan meer decibellen dan uit berekeningen van Rijkswaterstaat zou blijken, meer ook dan „aanvaardbaar” wordt geacht. Beleidsmedewerker Tryfon Roe-

weg. Ingrid Peters Sengers woont op honderd meter van de snelweg, zonder scherm. Het vrachtverkeer loeit voorbij. Af en toe klinkt geknal, van een vrachtwagen die over de voegen van het viaduct rijdt. „Wij hebben in de tuin een waterornament aangelegd. Zodat het geluid van vallend water het lawaai overstemt.” Slapen met open ramen lukt vanaf vier uur 's ochtends niet meer. „Dan word ik wakker van de herrie.” Haar kinderen moeten op de fiets „extra voorzichtig” zijn, want op de straat voor het huis hoor je het verschil niet tussen snelwegverkeer en een auto vlakbij.

We rijden langs een drie jaar oud nieuwbouwwijkje in het achthonderd inwoners tellende dorp. De huizen kijken uit op het langszijnde verkeer. Ze zijn goed geïsoleerd. Maar een geluidscherm ontbreekt. Wethouder Thijsen vertelt dat de gemeente al veel doet om geluidsoverlast tegen te gaan. Langs de spoorlijn in Wijchen is een scherm geplaatst. Een provinciale weg wordt verdiept. Maar het overleg met Rijkswaterstaat over de snelweg verloopt

Afslag

lofs van Wijchen: „Boven de 53 decibel lopen mensen gezondheidsrisico's. Hier zitten veel mensen in de 70 decibel.”

In het dorp Hernen bij Wijchen hebben bewoners onlangs in reactie op een gemeentelijke toekomstvisie bepaald wat prioriteit nummer één zou moeten zijn. Dat is, behalve een café, reductie van de geluidsoverlast door de snel-

moeizaam.

Thijsen: „We moeten het eens worden over de mate van geluidsoverlast. Bij Rijkswaterstaat zeggen ze dat het wel meevalt. En dat ze stiller asfalt zullen leggen. Maar ondanks deze belofte ligt dat zogenoemde zeer open asfaltbeton er nog steeds niet. Wij zitten in een impasse. Intussen komt er steeds meer verkeer en rijden de auto's steeds harder. Dat gaat allemaal ten koste van omwonenden.”

Rijkswaterstaat laat weten niet veel te kunnen doen. Ja, binnen enkele jaren wordt er stiller asfalt gelegd. „Als er geld is”, zegt een woordvoerder. Voor veel snelwegen zijn ooit maatregelen genomen op basis van prognoses die inmiddels achterhaald zijn. De huidige Wet geluidhinder maakt het niet mogelijk geluidbeperkende maatregelen te nemen op wegen die niet nieuw zijn of niet worden uitgebreid. Zoals hier in Wijchen.

Er komt een nieuwe Wet geluidhinder. Die is vermoedelijk vanaf midden volgende jaar van kracht en introduceert een landelijk 'geluidplafond' waaraan alle wegen moeten voldoen. Maar de gemeenten langs de snelweg hoeven er niet op te rekenen dat de maatregelen worden genomen op basis van metingen. „Metingen zijn vaak onbetrouwbaar, omdat je met wisselende omstandigheden te maken hebt, zoals de wind. Wij blijven uitgaan van berekeningen”, aldus de woordvoerder.

Boer Lamers zou een stillere snelweg van harte toejuichen. Niet eens zo zeer om zelf beter te kunnen slapen. Want stel nu eens dat hier over een paar jaar bijna niets meer te horen is? Dan kunnen er in het dorp weer huizen worden gebouwd. „En dan zou ik misschien kunnen overwegen om een deel van mijn grond te verkopen, om er huizen op te laten bouwen.”